

NOORUSLOOMING

NOVEMBER 1928

NR. 1

I AASTAKÄIK

HIND 20 SENTI

NOORUSLOOMING

NOORSOO AJAKIRI

TOIMETUS JA TALITUS:
NARVA, PEETRI PL. 2, TEL. 2-11

ILMUB 10 KORDA AASTAS

TELLIMISHIND: AASTAS 2 KR., $\frac{1}{2}$ AASTAS 1 KR.

ÜKSIKNUMBER 20 SENTI

KUULUTUSHIND: KAANTEL — 1 LHK. 30 KR.,
 $\frac{1}{2}$ LHK. 15 KR.; KUULUT. OSAS — 1 LHK. 20 KR.,
 $\frac{1}{2}$ LHK. 10 KR., $\frac{1}{4}$ LHK. 5 KR., $\frac{1}{8}$ LHK. 3 KR.

NOORUSLOOMING

Sp 187

NOVEMBER 1928

NR. 1

I AASTAKÄIK

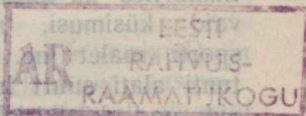
TOIMETUS: Evy Klements / Richard Ollino / Valerian Pikkat / Hermine Remek
Otto Rotmann / Leo Treilman

VASTUTAV TOIMETAJA: Adam Bachmann

VÄLJAANDJA: Alfred Vendt

Toimet. ja talit. aadress: „Noorusloomingu“, Narva, Peetri pl. 2. Telef. 2-11.

SISU: Noorusloomingu. Narva õpilas-ajakirjadest. Kui kuu nutab... Koolinoorte „ringid“. Üle 20 aasta tagasi. Mälestusi vabadussõja algupäevadest. On's need noored?! Kus on ilus elada?... Naise seltskondlik kodu. Millest peab kirjutama. Põrgu kukk. Naine majapidamises. Ilmsüütu asjake, mis ühe kooli õpilastele kättesaamatu. Tund koolis. ???.. noortele. Noorusloomingu sõbrad. Noore neitsi kujutlus mehest. Pildid. Naljad.

Noorusloomingu.

Meie väikese kodumaa pinnast on neljandik osa soode ja rabade all!

„Kes küll kuivatab korra neid soosid?..“

Ometi kuivavad roostelombid, kahanevad põhjaveed ja soopind kisub end kokku aasta-aastalt.

Sest ajast, kui ise peremeesteks oleme oma isaisadest päritud kodupinnal, muutuvad sood ja rabad silmanähtavalt kultuurmaaks.

Noorte unistustes on tuleviku-Eesti ju õitsev lilleaed! Kas on see tühipaljas unistus ainult? Ei! Selleks meie ju iseisvvana rahvana tööd teeme ja loome, et oma väikest kodumaad õitsvale järjele viia! —

Ka Narva ümbruses ja Alutagusel on nii palju umbjärvi, rabalaani, soolaukaid ja roosteutu uppuvaid samblasaari.

Eks ole ka siinseil nooril siin niipalju tänuväärt tööd oma kodukoha ilusama tuleviku nimel!

Narva õpilas-ajakirjadest.

Noorena unistatakse. Eks ole see ilus, ilmsüütu nähtus noorte seas! Ent see peabki nii olema, sest mida võib siis praeguse aja noorur elutormide eel, vabadel silmapilkudel veel teha, kui unistadagi ei tohi!

Kui ainult tegijaid ja tegijail tahet oleks.

Meie väike kodumaa on küllalt suur, et siin imet teha!

Oleme veel sedavõrra hingeliselt ja ihuliselt terve rahvas, et seda suuta.

„Las kasvame!..“ Las kasvades loome, karastume eluvõitlusteks! Las vaim küpseb ja tugevneb noorusloomingu! —

Nii palju laugasmaad veel meie vaimuilmas, nii palju rabajälgi veel meie hingepõhjas, nii pinnapealne veel meie peaju! Kes ajab sinna sügavamad vao d?!

Kui vaid neid tegijaid — neid kündjaid ja külvajaid — oleks ja kui neil kõigil head tahet jatkuks!

Juba noorest-põlvest, juba koolipingist peale!

Noored — loovale tööle!

Meie noored on tulnud huvitavale ideele, valides oma unistuste ja kirjandusliste huvide altariks õpilas-ajakirju. Seni on neid Narvas ilmunud kolm ja nimelt järgmised ajakirjad.

Käesoleva koolidevahelise õpilas-aja-

kirja „Noorusloomingu“ eelkäija N.T.Õ. kooli õpilas-ajakiri „Lagle“, siis N.U.G. „Rännak Aole“ ja endise Narva kommerts-kooli õpilas-ajakiri „Lõke“. Neist „Noorusloomingu“ hakkab ilmuma koolide vahelise õpilas-ajakirjana ja võib nüüd õigusega nimetada end kõigi Narva koolide õpilaste ühiseks häälekandjaks. Õieti on jäänudki õpilas-ajakirju järele vaid kaks, sest endise kommerts-gümni. õpilas-ajakiri „Lõke“ ei ilmunud viimastel aastatel üldse enam, kuna käsikirjalist õpilas-ajakirja „Rännak Aole“ kavatakse nüüd kahe Narva keskkooli ühendamise tõttu kooli piirides mõni number aastas välja anda.

Ülalnimetatud õpilas-ajakirjadest sisaldasid kõik peajasjalikult ilukirjandust, välja arvatud „Lagle“, mis käsitas viimastes numbrites ka praktilisi ja üldiselt huvitavaid küsimusi, nagu lilledel kasvatust, sporti, malet jne. Õpilas-ajakirjade vastu tuntu alati suurt huvi. Peajasjalikult ilmusid nad käsikirjaliselt, mille tõttu pidid väga piiratud arvul laiali minema. Sellest oli siis ka tingitud, kui mõni eksemplar käest-kätte käies lõpuks nagu „kapsas“ välja nägi. Õpilas-ajakirjade juures oli

harilikuks paljundamisabinõuks hekto- ja šapirograaf. Nende abinõudega oli muidugi raskendatud ajakirja väljaandmine.

Levitati harilikult seal koolis, kus ajakiri ilmus. „Lagle“ viimast numbrit, mis ilmus trükituna, levitati suurem osa ka väljaspool kooli. Kulud polnud küll just kohutavad suured, ent ülejääki ei saavutatud siiski. Üksiku numbr hind oli „Rännak Aole“ 25 senti ja „Lagle“ 15 senti.

Kuna teistes koolides Narvas ei ilmu üldse mingisuguseid ajakirju, tahab „Noorusloomingu“ olla ajakirjaks, mis tungiks Narvas igasse kooli ja isegi Narva ümbruses Alataguse koolide õpilastes ärataks huvi eneseavaldamiseks ja mõtete „paberile panemiseks“. Meil, õpilastel, jääks nüüd pühaks kohuseks sarnast ainukest suuremat õpilas-ettevõtet nagu seda on „Noorusloomingu“ igapidi nii kaastööga kui ka ajakirja levitamisega toetada, sest mida rohkem puid, seda suurem tuli! Näidakem, et kõigis noorte hingis palju head ja ilusat peitub! Ärgake ka teie, Alutaguse noored, ning liituge ühiseks kirjandusperekks!

Õppur.

Kui kuu nutab...

Ma nägin hämaral õhtuavaal kuud kui hiigla silma ning mulle näis, kui oleks ta nutnud. Ümaramaks, suuremaks kerkis ta ning laotas oma täna nii kohutavat punast helki üle uinuva looduse. Ning kartsin ma, et paisub too tohutu suur silm veel suuremaks, kasvab ja näeb mu hinge salajamasse urkasse. Ent ta ei tõusnud, ta jäi suureks ja punaseks, kohutavaks silmaks ning jälle näis mulle, kui nutaks too silm. Isegi valulaulu kuulsin tumedast õhtu- taevast.

Ja ma nägin valget merilindu tõusmas suures kaares üles merele. Kuulsin ta monotoonseid tiivalööke ning hirm valdas mu meeli. Kartsin, et matab ta kogu taeva ja punase kuugi oma tiibade varju. Ent langes hoopis too lind — langes surmavast noolest, verisena ja suuris silmis hirm ja valu. Langes otse mere hällivasse rüppe. Oo, ta igatses küll sinna, igatses

hällida laintes ning laulda laule elule ihkas ta, ent nüüd ta langes sinna purustatuna ning ma kuulsin lainte mängus, kuis ta valulaulu laulis kaunile elule, olematule õnnele. Koos sellega nägin nutvat kuud — kes teab, leinas vast temagi inimeste südametuse üle ja temagi laulis leinates elu ja kadunud õnne järele.

Rutata tahtsin ära, kaugele selle inimeste südametuse eest, kaugele kõigest, mis tapab elu, muudab veriseks venna südame. Tahtsin ära, sest ka minu südames oli leidnud aset tolle sureva linnu valulaul. Ning nuttis hing kadunud õnne järele. Nuttis ja ootas imet. Kaugel merel kaikus valuline linnukisa, siis vaikis kõik...

Kuu aga kattus leinalooriga ning kogu ümbrus uppus punasesse helki. Ikka veel nuttis kuu ja ta pisarad olid kuumad valust.

Spee.

Koolinoorte „ringid“.

Ühiskümnaasiumi noorte isetegevus.

Narva Ühiskümnaasium on koolide ühendamisel siinseks suurimaks keskkooliks saanud, on siis ka isenesest mõistetav, et õpilaste isetegevus siin elav ja mitmekülgne on. Isetegevuse võimaldajana ja enese huvi kaitsjana tegutseb „Õpilasühing“, mille juurde kuuluvad „Sport-Ring“, „Kirjandus-Ring“, „Male-Ring“ ja „Näite-Ring“, kuna „Loodusloo-Ring“ asutamisel on. „Õpilasühingul“ on 250 liiget, mis selgeks tunnustuseks, et õpilased suurt huvi enese organiseerimise vastu tunnevad.

Kahtlemata suurimat huvi tuntakse „Sport-Ringi“ tegevuse vastu, on sport ju nüüdisaja õpilase peaaegu ainsamaks huvialaks. See on ka arusaadav, sest hakatakse nüüd seitsmeaastaselt ju õppima ring sageli lõpetatakse juba 17 aastasena keskkool. Ei suuda ju kirjandusliste ja teadusliste küsimuste arutamine alles arenevale mõistusele suuremat huvi pakkuda. Nähtavasti suudab koolitöö suurema hulga väimlisi huvisid rahuldada. Sportimine oma otsekoheste nähtavate tagajärgedega ja diplomitega meelitab, sellest siis ka tingitud „Sport-Ringi“ elav tegevus. On juba korraldatud Narva keskkoolide vahelised kergejõustiku võistlused, kus auhindadeks välja olid pandud kujud Narva parimale koolile ning õpilastest parimale mees- ja naissportlasele, kusjuures auhinna saajaks kooliks osutus Ühiskümnaasium 92 punktiga ja auhinna saajaks õpilasiks

Friedrich Anidlos 21 p. (Tööstuskool) ja Alide Silmato 17 p. (Ühiskümnaasium). Ka on „Sport-Ringi“ korraldusel alanud Ühiskümnaasiumis klasside vahelised korv- ja võrkpalli võistlused. Võistluste eelharjutuseks võimaldatakse võistlejail kaks korda nädalas koos käia Ühiskümnaasiumi võimlas.

„Kirjandus-Ring“ on kogukast õpilaskonnast siiski suutnud enese ümber koonnada asjast huvitatuid. Esijoones kavatsetakse välja anda õpilas-ajakiri „Rännak Aole“, milleks eeltööd juba käimas on.

„Male-Ringi“ korraldusel on alanud keskkoolide vaheline maleturniir. Kahjuks leidub teistes keskkoolides vähe asjast huvitatuid. Viieteistkümne osavõtja hulgas on ainult üks Tööstuskooli esitaja, kuna teised kõik Ühiskümnaasiumi maletajad on, sellepärast määrab nimetatud turniir ka Ühiskümnaasiumi malemeistri tiitli. Jõulu vaheajal peetakse Narvas VIII. ülemaaline koolinoorsoo maleturniir ja IV. Eesti koolinoorsoo malekongress, mis kahtlemata Narva noorte maletajate suursündmuseks kujuneb.

Kui Ühiskümnaasiumi õpilased ülesseatud sihtide poole sarnase agarusega püüavad, nagu senini, siis võivad nad rahuldustundega õppeaasta lõpul oma tegevusele tagasi vaadata. —

O.

Üle 20 aasta tagasi.

Kui eesti noored Narvas „põranda all“ tegutsesid.

(Jooni noorte püüetest 1905.—1910. a.)

I

1905. a. 17. oktoobri manifesti avaldamise päev Narvas. Seega pea täpsalt 23 aastat tagasi. Kell 12 vabastati meid — „gümnasiste“ — koolitööst ja kihutasime siis tuhatnelja koju, kõrvus ja keelel meile veel ebamäärased sõnad — „manifest“, „vabadus“ jne. . . Tee läks samast hoonest, kus praegunegi ühisgümnaasium, otsesihis raekoja nurka, läbi „kangialuste“ kaupluste või kaalukoja hoovi (selle väravad ja tee on nüüd suletud). Raekoja platsil peeti tol ajal turgu. Torman rahva murdu, kuid peatun kui piksest tabatuna. . . „No nüüd võib tappa ja puruks teha kõik — ei keegi saa keelata“, kuulen meestesalka arutlevat — „nüüd on ju vabadus!“ Minusuguse poisijõmpsika panid need sõnad päris jahmatama. Kodus seletati mulle muidugi tõeline vabaduse mõiste ära. Ma leidsin, et tõesti midagi suurt ja enneolematut on sündinud. Inimesed olid otsekui joovastunud.

Tulid esimesed vabaduspuhangud, tulid vaba trükisõnaga ajalehed, tulid koosolekud, miitingud, vägivaldteodki. . .

Aga meie, koolinoored? . . . Meie „uute aegade“ lootustes hellus kah midagi! Isegi „nõudsime“ uuendusi ja püüdsime nende teostamist kiirustada. Ja tulemused? Pika ootamise, venivate „eeltööde“, kaalutlemiste ja kõigi „ettevaatuse-abinõude“ käsilevõtmise järele tuli (vist 1907. a.) eesti keel gümnaasiumi ruumidesse! . . . Talle anti vene haridusisade armust üks „vabatahtlik“ kohake klassinurgas õhtuti. . . ja tingimusel, et ta „segavalt ei mõjuks õpitööle“! . . . Käisime siis paarikümne poisi ümber kord nädalas õhtuti üks tund „eesti keelt õppimas.“ Nii mõnegi eestlasega pidi keele õpetaja pastor Jalajas aabitsast peale hakkama. Tänu lugupeetud õpetajale rajati siis nii mõnegi eesti poisi hinges tee rahvuslikule otsingule. Nii mõnigi eestlane purssis tunnivaheaegil sest saadik eesti keelt ja laulis hommikul palvetunnil kõvema häälega koraali. — — —

Kevad 1906. Vene esimesse rahvaasemikkude kogusse — riigivolikogusse ehk duumasse — sõidab meie rahva valitud mehena Jaan Tõnisson. Öösisel rongil Narva raudteejaamas vastas hulk Narva mõjukamaid eesti seltskonnategelasi. Daa-

midel lilled. Ka meist, noortest, olid „esitajad“ kohal! . . . Hingevärinal imetlesime seda uhket „rahvajuhti“, kes eestlaste saadikuna sõitis vene pealinna ja parlamenti. Ja saime kättki raputada tal! Siis lootsime ja uskusime, kui rong eesti rahva saadikuga Peeterburi poole kihutas, et meilegi tuleb „ex oriente lux“ — idast valgus! . . .

Idast aga tuli aasta pärast uus surve ja kümne aasta pärast verine laviin tapariistade tule valgustusel. . .

Venelast võib vaid hetkeks usaldada ja uskuda — sellele veendumusele on jõudnud küll vist igäiks meist, kelle mälestustes on värsked Venemaa viimaste aastakümnete poliitilised „vehklemised“, enesetapped ja teiste rahvuste vägistamise katsed. Lõpp lootustele võõra abi peale, lõpp palvetele ja ootustele, lõpp kõigele, millel ida armust olev maik, — lõpp idale! See tunne ja hüüdsõna hakkas juurduma pärast 1906. aastat, otsides uues suunas — lääne kultuuri ja euroopalise ilmavaate — alusel avaldusvormi. Nooreestlased „Noor Eesti“ ümber hakkavad „euroopalikku eestlast“ looma. Rahvuslikud ühistegelised ettevõtted, rahaasutused, teatrid ja eesti emakeelse keskkooli ideed kisuvad tunded ja mõtted eesti omajõu kindlustamisele.

Mitte võõra armust, vaid oma sisemisest jõust peame elama ja edasi jõudma — see põhimõte hakkab järjest kindlamalt maksma meie rahva elus. Eestlane paneb enese maksma oma isaisade maal ja jääb püsima ainuüksi sel teel, kui ta oma rahvuslikku iseteadvust süvendab ja oma majanduslikku ning kultuurilist iseolemist siin Baltimere kaldal kindlustada suudab!

Ja algab meie enesekindlustamise hoogne töö pärast „17. okt. manifesti“ esimesi pettumusi, pärast kuulsaid karistussalku. Algab see töö, mis alusmüüriks kujunes umbes kümme aastat hiljem järgnenud riiklikule iseseisvusele.

Mis meil — koolinoortel — sel ajal hinges kipitses ja kuidas meie siin vene kantsis suhtusime „eesti politikale“ ja ennekuulmatuile „maailma-tuultele“, sellest lubage mul jutustada järgmises „Noorusloomingu“ numbris. (Järgneb.)

A. B—n.

Mälestusi vabadussõja algupäevadest.

10 aastat on sellest mööda, kui Narval olid ärevad päevad. Saksa okupatsiooni väed taganesid ja idast tõusis uus, koledam hädaoht verejanuliste punakaartlaste näol.

Oli 28. novembri hommik. Saksa väed valmistusid taganemisele. Eesti kaitseliitlased, arvult mõni sada julgemat isamaa poega, olid omale sõjariistad kätte võtnud ja kavatsesid viimse veretilgani oma väikest kodumaad kaitsta.

Punaväed tungisid Jamburi ja Oudova maantee ümbruses peale. Kuid pealetung oli niivõrt nõrk, et meie kaitseliitlased suutsid sellele vastu panna. Oli Narvas pealegi Saksa patarei, mis tulistas pealetungivat vaenlast.

Patarei asus Kreenholmi kasarmute lähedal. Korraga hakati patareid püssidega tulistama seljatagant. Arvati enne, et ehk mõned vabrikutöölised, kes ootasid igatsusega „vendade“ tulekut, avasid Eesti-Saksa ühendatud vägedele tule.

Kuid kuulid vuhisesid vahetpidamata ja patarei julgeolek näis kahtlaseks muutuvat. Seal märkas üks sakslane, et Joa mõisa väljadel liigub nende suunas mitu ahelikku sõjaväge ja tulistab vahetpidamata. Pöörati kohe kahurite otsad pealetungiva vaenlase poole, kes oli Kulgu lähedalt üle jõe tulnud ja ähvardas meie positsioone ümberhaarata. Avati kiire kartetschituli. Abivägi saadeti raudteeliini mööda Paemurru metsa. Selle kohale jõudes asuti pealetungile.

Olgugi et venelased liikusid kaheksas ahelikus ja nagu hiljem selgus, tuli üle

jõe terve rügement, kus oli ka 2 eesti kommunistlikku polku, ei kaheldud pealetungiga ja kartetschitule all liikusid meie kodukaitsjad vaenlasele vastu.

Algas võitlus elu ja surma peale.

Meie „sõjavägi“ koosnes peamiselt vaid koolipoistest. Õnneks leidis sakslaste seas vanemaid, tules karastatud sõjamehi. Üks habemik-sakslane popsutas rahulikult piipugi sel ajal, kui „punased“ meie asukohtadele Paemurru metsas peale tungisid. Kui vaenlane umbes sajasammu lähedusse jõudis, avas habemik kuulipilduja tule. Vaenlasi langes kui heina vikati ees. Pea olid pealetungivad ahelikud laiali paisatud ja vaenlane põgenes kabuhirmus Kulgu poole tagasi.

Lahinguväljale jäi üle 100 punakaartlase, kuna meie poolt ainult ltn. Leets (praegune kol.-leitn. Leets — 1. div. suur-tükiväe ülem) sai käest ja jalast kergesti haavata. Kol. Leets on seega esimene haavatu Eesti vabadussõjas!

Sakslased olid punaste ootamatust pealetungist niivõrt vihased, et täakidega tonkisid isegi veel punaste laipu.

Ka oli väikesi kokkupõrkeid vabrikutöölised ja meie kaitseliitlastest-koolipoiste vahel, sest mõned töölised võtsid meie mehi toore sõimuga vastu.

Olgugi et võitsime lahingu, pidime siiski Narvast seekord lahkuma.

V a b a d u s s õ d a a l g a s !

Katseliitlane.

On's need noored?!

Narvas on asutatud ja on püütud asutada noorte organisatsioon eesmärgiga noortele vaheldust ja tegevust pakkuda, et neid ergutada isetegevusele. Aga mis on neist organisatsioonest saanud? Surmale on nad suikunud või kiratsevad, on muutunud ühekülgeteks, üht ala propageerivaiks koondisiks. Ja süüdi on selles noored ise. Nähes mõnd puudust, mis algava tegevuse juures paratamatu, ei hakka nad püüdma nende kõrvaldamist, vaid tõmmatakse suunurgad alla poole, tehakse võigas nägu ette ja pöördakse esialgsele huvialale selg.

Nii asutati mõni aasta tagasi N.-Ü.

„Astra“ suurte kavatsustega, organiseeriti igasuguseid ringe, et igale ühele tema huvi kohast pakkuda. Ja tõesti näis, et sellest or-nist võib elujõuline koondis tulla. Oli seal tõesti tegevust ja indu. Aga mis on „Astrast“ nüüd saanud? Selts, kus ainsaks sihiks on Narva sportlasi enda ümber koguda. Sport, sport ja sport on nende hüüdsõnaks saanud. Kadunud on kõik teised sektiioonid ja enamasti selle tõttu välja surnud, et enam osavõtjaid ei leidunud.

Samuti asutati aastaid tagasi noortehing „Lootus“. Hakates esialgu energiliselt tööle oli juba kaunikese kogu noori

enda ümber kogunud. Paar viimast aastat pole aga enam temast midagi kuulda olnud. Asjata ootad ja loodad, et kusagil midagi silma hakkaks, mida „Lootus“ korda on saatnud. Mitte midagi! Ja millest tingitult? Peab kordama sama mis „Astra“ juures: noorte enda loidus ja huvi kadumine.

Koolinoortele on võimalus antud isetegevuseks koolide juures olevates õpilasuuringutes ja ringides. Võiks arvata, et need organisatsioonid elujõulisemad on, kuna nende ümber on koondunud meie haridustihkav ja aateline noorsugu. Aga vastupidi: samuti kui mujalgi, on siin pöud täie hingega töötavaist noorist, neist, kes aru saaks enesearendamise tähtsusest. Neis õpilasuuringuis oleks võimalik paljugi teostada, kui aga leiduks osavõtjaid. Mis mõte on aga midagi teostama hakata, kui igast nurgast sulle loidus vastu irvitab?! See peletab ka viimased huvitundvad noored kõrvale ja siis järgneb... organisatsiooni surm.

Noored, kas tõesti leidub teisi nii vähe energiat, või hoiate seda vaka all! Pidage meeles, et kord tuleb aeg, mil praegusest noorpõlvest peab saama kiht, kes meie noort riiki läbi raskuste edasi juhivad. Ja kui nüüd sarnane loidus teie hingedes asub, kas usute, et teie ükskord tuli lõkkele lööb? Vaevalt usutav. — N ü ü d , a r e n e m i s a a s t a i l , a g a p e a k s i t e e n n a s t õ h u t a m a , t a g a s u n d i m a , o t s i d e s v õ i m a l u s i e n e r g i a k a s u t a m i s e k s ; m i s t e i s h a r i l i k u l t a v a l d u b m õ t t e t u t e s k o e r u s t ü k k i d e s . V õ i t a h a t e a l a t i e n d a i r o o n i a g a t e i s t e t e g u v õ i m e t h a l v a t a ?

Ei, noored! Pea püsti, selgus silmisse,

vastu igasugustele raskustele! Jääb midagi teie teele ette, pingutage, rõhuga rinnaga ja uskuge, et takistus puruneb, tee avaneb edasiminekuks! Ainult nii võite vääriks järeleulijad olla neile, kes avasid teie meie riiklikku iseseisvusse. Ärge unustage, et noorte päralt on tulevik!

Koolinoor.

Narva kino-teater

„SKATING“

Telefon 108.

Maailma parimate filmide demonstreerimine
Tallinna luksus-kino „Gloria-Palace“
repertoarist, kõikide maailma
kuulsamate näitlejate
osavõtul.

Lähemal ajal jooksevad kino „Skatingi“ linal
järgmised hooaja lõõkfilmid:

- „Krahvinna Isborskaja“ (Punane möll).
- „Üliõpilane — prints“ — Ramon Novarro osavõttel.
- „Donau tütar“ — iluduse Billie Dove osav.
- „Faust“ — samanimelise ooperi järgi, Emil Janningsi osavõttel.
- „Tantsiv Mariette“ — Lya Mara osavõttel.
- „Teheresada“ — Ivan Petrovitshi, Nikolai Kolini, M. Albani osavõttel.
- „Inimene, kes naerab“ — Viktor Hugo romaani järgi, Konrad Veidti osavõttel.
- „Südamega kui nukuga mängides, ta kui nuku purustas südame“ — Harry Liedke osavõttel.
- „President“ — Ivan Mozshuhini osavõt.
- „Suure armastuse hauasammas“ — (Teine India hauasammas) Bernhard Hetzke osavõttel.

Kus on ilus elada?...

Kodu ilus elada!.. See, mida mina omaks koduks kutsun, mis südant sütitab, hinges õrnemad helid ellu kutsub, — ei ole mitte mõni muinasjutuline hiilgavate ehitustega linn, mille katused kullaga kaetud, seinaveered kalliskivikestega kaunistatud. Ei! — Minu külma kodu kätust kätavad pedajapeerud, kambriseinas kuused kanged, taretalad tammedest, — läve lähedal leinakaske, akna all avaral haavad haljad; mäe-veerul aga, kus veelättekesed hõbeniidikesena maa külmast kaisust välja karglevad, et suliseva oja rüppe rutata, kasvab kaunis kaasik ning üle niidu, just nurme nõlval, nõtkutab mehine männik oma laiu latvu,

nagu tahaks ta kõikidele loodussõpradele „tere tulemast“ hüüda..

Kui aga tuuseldab tuuletaati, paugub pikker, kõrgib kõue, siis läheb männik mühisema, kaasik kangest kohisema, südant süleleb surmahirm, tunned tungi pakku pageda, — hella ema kaisu karata, — see'p see väetikeste varjupaika!..

Kaovad aga kõuekõrgatused, lakkab tuuletaat tantsu tallamast, siis kaob kaasiku kange kohin, mähib männik ennast enne-olemata vaikusvaipa ja looduse määratsevad jõud annavad aset pühalikule vaikusele. —

Haljal aasal õõtsutavad õrnas õhus omi värvilisi päid tuhanded ja miljonid õied,

täites ümbrust uimastava aroomiga. Sammalpehmelt sulavad salahääled sosistavaks vestluseks ning sa kuuled neid imehäälil oma mõistuskõrvaga jutustavat vägeva Looja tarkusest, kes igale olevusele kohase koha kinkinud, tarkust mööda talituse toimetanud, olgu see maal, — merel, — libedal linnateel, — või võluvatel viljaväljadel...

Väljadel, — kus Kalevite kanged pojad kaalunud kännud, kannud kivid, istutanud iluhiied, ehitanud eesti kojad, — velledele varanduseks, sõsaratel sõprussõlmeks, poegadele päranduseks...

Just kui vasest valatud, terasesta taotud, kõnnivad kündes ja külvates tüsedad meestekujud mööda mustamullapinda, astuvad hal-

jendavaid aasu mööda: need on kalevlaste kanged kasud, isade iluhoidijad, kuulsuste kaitsijad, — laias laanes sirgunud sihvakad pojad, töödes tublides tunnustud tütrede!..

Kange Kalev! — tarka taati, — kes sa pöörsid põllupinda, vedasid vaod vägevad, vaata vaiksest vaimuvallast oma tütarde toimetusi, mehepoegade mehiste tööda, — anna meile arukesta, pista pähe tarkust tasa, et ei valdaks meid vale tunne, pesitseks pähe pärdik mõte: häbeneneda Eesti tõida, karta narrilaste naeru!..

Püha, kallis kodukolle, taaralaste kaulim maa, — sulle lahkem laululugu, kalevlaste kangem sugu...

— epp.

Naise seltskondlik kodu.

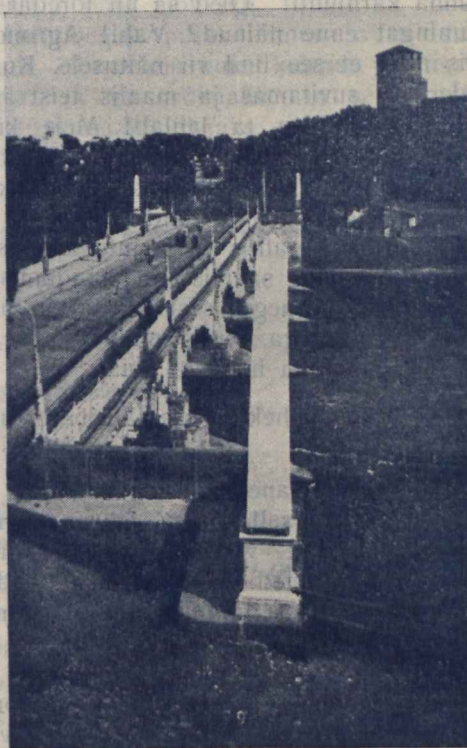
Naine, olles seotud koduse eluga rohkem kui mees, ei saa vast nii elavalt seltskonnaelust osa võtta; kuid hoolitseda oma seltskondliku kodu eest, milleks osutub naisorganisatsioon, peaks leiduma siiski võimalusi. On ju väga tarvilik mingisugune organisatsioon, kus mõtteid vahetada, et peale koduse elu välisilmast midagi teada. Kuid kuidas näeks niisugune kodu välja, kus heameelega koos võib töötada ehk millegi üle jutelda? Arvan, ta peaks olema kõigiti kodune, et ei aigutaks vastu õudsed ruumid määratud seintega. Kodused, puhtad ruumid on armsad; hea meelega tullakse kokku, et kasutada vabu momente enese ja teiste arendamiseks. — Kuid missugune on meil Narvas naise seltskondlik kodu, s. t. Narva Naisselts?! Hulk tühje, õudseid ruume, kust kopitunud õhk sissetulijat juba trepil vastu võtab. Narva Naisselts olevat vaene, kuid on selts, kes algavad tegevust mitte millegagi, s. o. tühja kassaga ja jõutakse siiski edasi. Viis aastat Narva Naisseltsi elus on pikk aeg küllalt, et mõndagi vähem kulukat tarvetki muretseda. Mis jaoks nii suured ruumid, mille korrashoidmine ülejõu käib?! — Parem väiksemad ja otstarbekohasemad. Kui Naisseltsi „kodu“ ikka vana viisi välja näeb, siis võivad mehed suurima südamerahuga öelda, et naised ükski, s. t. ilma meesteta midagi korda saata ei suuda!

Arvesse võttes neid olusid, peaks just noored naiskodanikud asjast elavamalt huvi tundma ja osa võtma. Vast jätkub neil enam energiat ja tahet kauni naise seltskondliku kodu loomiseks. **Noor naine.**

Millest peab kirjutama

noorte ajakiri „Nooruslooming“?

Noored, tehke kaastööd ja avaldage oma soove! „Nooruslooming“ on noorte häälekanal — tema sisu on noorte endi määrata. Kui teie aga kirjutada ei taha, siis ütlege vähemalt — millest peab kirjutama!

Narva puusild.

Ehitatud see Euroopa ja Aasia sidepidaja 1829. a., seega tuleval aastal 100 a. juubilar. Saksa ja enamlaste väed purustasid silla keskkoha. Enamlaste taganedes parandasid Eesti väed silla ära 24 tunni jooksul ja viisid kahurid üle — Vene poolele.

Põrgu kukk.

Just näituse eelpäeva hommikul prahvatas mu korteri uks äkki lahti ja tupp astus onupoeg Andres maalt. Poiss pani suure puuri või kasti põrandale ja ütles: „Võta mu kukk seniks hoiule, kuni mina linnas asju õiendan.“ Ma vaatan, kukk mis kukk! Nagu suur noor kotkas. Toredad suled sabas ja kaela ümber, punased lõtuskid lõua all, silm kiirgab peas just kui kommunistil. „Tahad teise turule viia?“ küsin Andreselt, kukele näidates. Andres aga vastab: „Mis jaoks turule? Näitusele viin kuke. Ja võtan esimese aukinna karniuiti! Oled sa nii toredad nakanunginat enne näinud? Vahi! Agronoom andis nõu, et see lind vii näitusele. Kunstmaaler oli suvitamas ja maalis teist igati kanti. Ja kuidas ta laulab! Meie külas pole kehelgi tunnikella, sest milleks ongi ajamõõtu tarvis, kui meie kukk täpsalt kuulutab ette iga südaöö tundi ja koidu algust.“ Andres tahtis veel jutustada selle tähtsa sulglooma saamis- ja haudumisloo, aga tal polnud aega, sest oli tarvis linna minna. Enne aga võttis mult töotuse, et ma kukke hästi ja hoolega hoian.

Meie jäime kahekesi, see tähendab mina ja kukk.

Mina kui linlane pole enne kukke lähemalt näinud, sellepärast istusin põrandale ja hakkasin vaatlema seda tähtsast looma, kelle teened Eesti väliskaubanduse atendamisel üldist tunnustust on leidnud. Kui poleks kukke, siis poleks kana, ja kui poleks kana, siis ei oleks ka muna, nii arutlesin endamisi ja ütlesin sõrmi puuri pulkade vahelt sisse pistes kukele tervituseks tipp-tipp... Ta ajas kaela uhkelt sirgu, kergitas krooni ja vaatas mulle ülevalt näkku. Siis heitis teist silma pidi pilgu mu käele ja ühe vägeva nokalöögiga raksas mu sõrme... Milline häbematus! pahandasin. Ma avaldan talle sõprust,

tema aga kohe nokaga... Jätsin kuke siis nii kuidas ta oli.

Saabus õhtu, Andres ei tulnud ikka veel, kukk muutus rahutumaks. Ta häälit- ses kugistavalt, tõstis kordamisi jalgu, kusjuures kannused tulid puuri traatide vahelt välja.

Võimalik, et kukk tahab süüa? Ehk on tal janu? Pakkusin vett, pakkusin leivaraasukesi. Kukki ei tee väljagi. Ta kuulutas välja näljastreigi, arvasin. Protestiks vangistuse pärast. Kui see Andres ometi kord juba tagasi tuleks! Kukki võib äkki haigestuda, — mis mina oskan teha! Aga Andres ei tulnud.

Kukk kraapis, soputas tiibadega ja nokkis puuri põrandat. Äkki tuli mul mõistus pähe. Kukeid ja kanad magavad ju õrrel, — kuis võib ta siis rahul olla kitsas puuris! Ma avasin puuriukse ja tõstsin kuke voodisirmi ülemisele äärele. Eks jäigi ilusti lõssutama. Riietasin siis enda lahti ja — voodisse. Kohe teine mõnu magada: kukki lõssutab sirmiveerel. Pole karta kurje unenägusid ega midagi.

Õörahu aga ei saanud meie mõlemad: kõrvaltuppa tulid palvevennad ja -õed. Sein õhuke, torka kas või piibupitsiga läbi, kõik ohked ja ägamised selgesti kuulda. Ma suitsetan ja siunan ärganud hingi, kukki kehitab sabasulgi, teeb kurgupõhjast ähvardavaid häälitusi...

Südaöö saabub, aga silma kinni ei saa.

Palvevend loeb kõrvaltoas lameda häälega: Ja ta ütles Peetrusele: enne kui kukki kolm korda laulab, salgad sa mind kolm korda ära. Kas teie, armsad õed ja vennad, tahate ka ootama jääda seda kohutavat kukelaulu?“

Nüüd oli kuulda raskeid ohkeid ja naiste nuttu. Samal ajal hakkas tunnikell südaöötundi kuulutama ja kukki ajas end võimsalt sirgu. Ta soputas tiibadega, nokk

avanes kämbla laiuselt ja lõikav hääli tuli kuuldavale. Kõrvaltoas kuuldus kolinat, sosistamist. Palvevendi vallutab arvata-vasti hirm. Kuulsin neid küsitlemas:

„Mis see oli!“

„Kas Jumala nuhtlus!“

„See oli põrgukukk...“

„Just kell kaksteist...“

„Ja kohe venna sõnade peale...“

Kukk pingutas veel korra ja nüüd algas kõrvaltoas sammude müdin. Seinad vibasid, uks kriikus.

„Ja kui ma käin surmavarju orus, ei karda ma midagi“, kõlas lugeja värisev hääli eeskojas.

Agas seegi vaikis varsti.

Ma silitasin heameele pärast kuke sabasulge, mis ripnes allapidi, nagu värvitud sirp. Jumalik linnuke!.. laulis kärtsupealt rahu maija... Jäta aga nüüd järele! Linnas lauldakse lühidalt.

Kukk loobuski varsti laulust ja ma võisin und ootama jääda. Kuulsin veel ülal lae peal noorkirjaniku Waimula samme. Ta kirjutas võistlusromani ja ootas inspiratsiooni.

Ma ei võinud kaua maganud olla, kui kukk uuesti laulu jatkas ja seekord juba iga paari minuti pärast, vahetpidamata. No see hakkab juba närvide peale! Pugesin peadpidi padja alla, surusin sõrmed kõrva, aga see kisakõri on niivõrd hääles, et põgene kas või metsa!

Palusin, sõimasin ja ähvardasin kukke, ta vastab lauluga. Tõusin voodist ja hakkasin teda häbistama. Kas ta siis aru ei saa, et võõrsil olles peab viisakas olema! Nii pole viimaks sul lootustki näitusele auhinda saada.

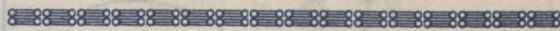
Äkki löödi uks lahti ja noorkirjanik Waimula vajus nagu äiksepilv sisse. „Ah teil on kukk!..“ ähkis ta. „Just siis, kui mulle vaim peale tuli, kisendab teie kukk... Kas teate, mis see kuke laul eesti kirjandusele maksma läheb?! Teie muidugi ei oska seda arvata. Teil on kukk, kurat võtaks, teie sõõte inimese hinge!..“

Kukk valmistus laulma, noorkirjaniku kisast hoolimata. See ajas Waimula vihale. Ta tormas kukele kallale, kukk aga eest jooksu...

„Ma pole surmanuhtluse pooldaja, aga selle saatana sulgloomas ma kägistan!..“ käras noormees. Mina keelama: „See on Aru-Andrese näitusekukk — ei tohi teda puutuda.“ „Küllap ma teen talle näitust! Kas mina või kukk? Kas uus

Järgmine „Noorusloomingu“ number ilmub tüsedama jõulupühade-albumina (kaksik-number), mis rõõmuks noortele kui ka vanadele. Hind kahekordsest suuruselt hoolimata kõigest 30 senti. Rutake tellimisega!

täht kirjandusetaevas, või üks kukenäru maakeral? Siin pole kaht otsust: kukele tuleb linnuprius anda!“

Ta kihutas kuke vahkotta ja tormas ise järele. Mina jälle Waimulale järele. Kisa. Kära. Sammude müdin ja kuke kõkutamine. Majaelanikud arvasid, et tuli lahti ja jooksid koridori. Majaperemees tuli ja rebis mu nimekaardi ukselt ja kustutas nime üürnikkude tahvlilt... Ma olgu samal tunnil majast kadunud!..

Mul pole aega vastata. Waimula on kihutanud kuke hoovi, vaja teda püüda. Kukk kaob pimedasse kuuri, mina järele. Äkki äigab aga keegi mulle pimedusest niisuguse „makaroni“ vastu vahkimist, et mul kaob meelest kukk ja kõik. Nagu pärast selgus, oli kuuri all autojuht Turts.

Käin nüüd silm sinine peas ja näituse meeolu pole mõhkugi.

Onupoeg Andres ilmus alles suurel valgel. Ta leidis kuke kuurist ja viis näitusele. Väga võimalik, et see kanadekuningas saab viimaks veel auhinnagi — Andres on ses veendunud ja muheleb.

A. A.

Magedasõstra vein!...

„Austatud kuulajad, jah! Ega's see uus ja modern midagi ei maksa! Vot, muuseumis, nagu ma seda Münchenis ja Roomas nägin, on meie tulevik ja... ja juudi vanakraami poest saab odavalt ja kasulikult osta tähtsaid raamatuid, pidu-ülikondi j. m. Kuulake, palun, ma kõnelen veel!“

Kinodraama kangelased.

Õpilastele kuni 20 aasta vanuseni on keelatud kino.

— „See meie uus „tire“ on sama kihvt vunts kui vanagi — ei lase kinno minna!”

— „No küsind siis „insilt“! See pole nii marune“.

— „Aga kui see ka ei luba, siis astun koolist välja, või vinnan nikliga pähe, sest kas vähe veel on saand siin elus möllata ja vähelda!“

Naine majapidamises.

Vaadeldes tänapäeva noori elluastujaid neide, tutvunedes nende püüete ja huvidega peab kahjatsusega tunnustama, kui vähe on neil huvi majapidamise, tulevase kauni kodu loomise vastu.

Ei ole sugugi liialdus, kui tähendada, et rõhuv enamus neist on süvenenud ainult enda isiku kaunistamisele. Kogu nende mõte keerleb selle ümber, kuidas endale

ikka ilusamaid toalette saavutada, välja-paistvamaks muutuda, hästi tantsida jne. Sarnastest neidudest võib vaevalt häid abielunaisi loota.

Peame sest kitsast ringist välja astuma, peame teadma, et elu nõuab meilt rohkem. Meie käes on võim tulevast elu kujundada abielu näol. Kas muudame kodu vaikseks puhkepaigaks abikaasale, või õudseks urkaks, kust isegi põgeneda tahaks?!

Veel kaua püsis arvamine, et haritud naisele pole keedukunsti tundmine tarvilik; ainult asjata jõukulutus. Iseäranis jõukamais ringkonnis tugeneti eeskujulikkudele söögimajadele ja osavatele kokkadele. Kuid sellel on halvad tagajärjed: ta takistab meie kodu ülesehitamist. Iga naine pööraku tagasi oma kööki, et poleks nii kohutav arv oskamatud naise. Meil korraldatakse — tänu ettevõtjatele — tihti keedukursusi. Neil on siiski see varjukül, et seal õpetatakse meid rohkem võõraste vastuvõtmise ja pidustuste jaoks, kui kodu ja igapäevasele elule. Paremad ses mõttes on juba majapidamiskoolid, kus käsitatakse peaasjalikult igapäevase elu nõudeid. Me oskame hinnata keedukunsti tähtsust, tema väärtust abielus, kui kujutame korraks, missuguseis viletsais palgaoludes, missugusest vähesest töidutagavarast peab hea perenaine maitsvat rooga valmistama. Hea toit on tervise alus, seega õnneliku abielu alus. Sellepärast on mehed õigustatud naistelt abiellumisel keedukunsti tundmist nõudma.

Vähe on sellest kõigest, kui puudub kodus puhtus, valgus, puhas õhk. Vaevalt leiduks vist inimest, kes tunneks rahuldust mustusest ja korratusest. Võib olla käib mõnigi mees sellepärast restoranis, et kodus nii segamini ja korratuses. Kuna nii heameelega korraliku naise käte abil armsaks tehtud kodus viibitakse. Ainult naine võib majas kodusust ja meeldivust luua.

Sellepärast, noored, rohkem tähelepanu tulevase majapidamise vastu. Mehed valitsevad maailma üle, kuid meie, naised, kodule ja sellega ka meeste üle! Eh.

Ilmsüütu asjake, mis ühe kooli õpilastele kätte-saamatu.

Narvas asuva pealelõunat töötava tööstus-õpilaste kooli õpilaste ammuaegseks palavamaks sooviks on olnud ja on praegugi vormimütsi küsimus. Nimelt puudub tähendatud koolil, mis juba neljandat aastat töötab, vormimüts. Et seda saavutada, on õpilased pööranud mitmel

ja mitmel korral kooli juhataja hra A. Kirschbaumi poole. Viimane on ka õpilastele vastutules esitanud palve haridusnõukogule, kuid see keeldub millegi pärast koolile vormimütsi lubamast. Kuna kooli kursus kolmeaastane ja selle aja jooksul õpilastel tuleb mitmestki paraadist, avalikkudest etteastumistest ning ekskursioonidest osa võtta, kerkib sel puhul alati väga teravalt esile kooli vorm, mis viimasel puudub. Sama lugu kordus ka nüüd hiljuti ära peetud suurparaadil 28. oktoobril, lippude üleandmise puhul väeosadele, millest kõik Narva avalikud kesk- alg- ja kutsekoolid osa võtsid. Viimaste hulka kuulub ju ka tööstusõpilaste kool. Kuna kõigi koolide õpilased vormimütsides paraadile sammusid, marssis teiste hulgas ka tööstusõpilaste kool oma erapeakatetes, mis paljudele õpilastele piinlikuna tundus. Miks sarnast ilmsüütit asjakest, nagu seda on vormimüts, koolile, mis viimasele ühtlasi auks, ei lubata, näib õpilastele arusaamatuna ja nad peavad kadestama teisi, kelleledele sarnane „luksusasi“ kanda on lubatud. Õpilane.

Tund koolis.

Eesti keele tund... Õpilasil kõigil hirmus igavad näod. Siin-seal aigutab mõni — on unine ja lõpmatu pikk tund.

Istun samuti unisena ja lõpulikult tüdinuna ning püüan vähegi jälgida õpetaja kõnelust. Ent mõtted kui oleks rändamas kusagil kaugel muinasmaal ning õpetaja vaikne ning rahulik hää lutsub esile mugava tunde. Toetan pea kõrvalistuja õpilase õlale ja püüan midagi mõistlikku välja mõelda, kuid siiski ei lähe see hästi korda ning saan sõbra käest tubli müksu ning noomitusegi. Oo — armas sõber — luba ometi mind toetada su vastu ning mõelda mõistlikke mõtteid, sest mu vaim liigub praegu kõrgemais valdades, ning sugugi ei huvita mind, mis kõneldakse klassis! Tahan parajasti talle kõnelda suurimaist huvest, mis minus aset leidnud, kuid mu armas sõber on juba süvenenud õpetaja

Narva parimas ja mugavamas kinos

«Koit»

jookseb lähemal ajal Prantsuse
suurfilm

«Moulin Rouge»

(„Punane veski“)

Olga Tshekhova osavõttel.

Romaanikirjutaja.

„Alma, mina sarnaseid teiste autorite töid ei loe, mina kirjutati ise“.

seletusse ning sügava ohkega püüan minagi seda. See ei lähe aga kuidagi korda. Pealegi kuulen oma seljataga sosistamist. Teritan kõrvu, et kuulda, mida seal kõneldakse. Seal leiab keegi, et ühelgi naisõpetajal pole kunagi veel saapaid jalas näinud. Otsin siis minagi õpetajaid saabastes, kuid ei tule meelde ühtegi. No kui pole naisõpilaste hulgaski neid ajast-arust mahaäänud, veel vähem leiaks neid õpetajate hulgast!

Olen üsna süvenenud sellesse mõttesse, kui kuulen õpetajat küsivat: „Kes siis oli Lillik?“ „Lehm“, vastan ma, kuid siis näen, kuid õpilaste näod naerule tõmbuvad ning siis kuulen õpetaja enese vastust: „Too oli neiu, kes...“ Sooh! Minugi pärast võib ta olla kes tahes. Kuid kõneaine hakkab veidi huvitamagi ning kuulan huviga tunni lõpuni. Siis kõliseb kell ning kostab tühjast koridorist rõõmusõnumina klassidesse. Muutuvad elavaks unised näod ning siis muutub enne nii vaikne klass kärrarikkaks ja liikuvaks massiks.

Olen rõõmus — sest järgneb uus tund — ladina keel.

Spes.

???. noortele.

Kas olete mõelnud

kuidas kasutada pika talve pikki õhtupoolikuid, isegi koolisvibimise tunde küllaldase viljakusega, et oleks teil kõigil kevadel — töö lõppedes — rahuldustunne hinges?

Meie ei puuduta siin koolitöö ehk õpiülesannete korralikku täitmist — see on iseenesestmõistetav nõue ja kohus kõigile koolinoortele, vaid meie tahaksime küsida —

kuidas veedate ja kasutate teie selle aja, mis õpiülesannete täitmisest üle jääb?

Kas on teil koduseid töid koduste inimeste aitamiseks vaja teha?

Kas huvitab teid mõni käsitöö?

Kas liigute väljas, või istute kodus?

Kas spordite ja kus nimelt ning kuidas?

Kas teatris ja loengutel käite?

Kas olete seotud õpilasingidega?

Kas ja mida enesetäiendamiseks ja harimiseks loete?

Kas kasutate vaba aja üksinda olles, või meelsamini teiste seltsis?

Kas kisub teid rohkem kaasealiste, või aga teist vanemate seltsi?..

*

Käesolevate küsimusmärkidega avame osakonna, kus meie lehest huvitatud noored võiksid esitada eesjoones küsimusi oma kaasvõitlejale.

Kui neid küsimusi küllaldasel määral koguneb ja nad noorte elu mitmekesisel alasil puudutavad, siis saame nende põhjal ehk lähemas tulevikus juba leida esimese vastuse sellele — mis noori huvitab, millisena avaldub noorte uudishimu.

Selle vastuse leides jõuame siis edasi vastuse otsimisele ja küsimuse käsitamisele — kuidas noorte huvidevaldkond ja uudishimu rahuldust leiab jne. jne...

Noored, olge uudishimulised oma elust ja tegutsemisest! Esitage küsimusi, pilduge sädemeid, pange keema ning mõtlema noorte hinged ja peajud noorte küsimustest!

Pedagoog: „Pagan võtaks, kui kergesti võiksid lapsed siin midagi kõlblusvastast näha“.

Noorusloomingu sõbrad.

Ta sündis kui üleöö, see meie noorte ajaleht. Ei oleks uskunud, et „käsitsi lehetegemise“ jõuame äkki koguni peaaegu rotatsiooni-masinani, vähemalt selle kõrvalruumi, kus suuri ajalehti ja pakse raamatuid trükitakse..

Noored pidasid nõu kõigepealt omavahel. Siis pöördi ühishümnaasiumi vilistlaste poole ja peeti nõu paari Narva ajakirjanikuga. Asi leidis toetust. Paluti nõuks ka ühishümni direktor Borkwell, lastevanemate esitajad härrad Lust ja Rattassepp, õp. prl. Martens, ajakirjanikud Bachmann ja Vendt ning asi saigi reaalse kuju. Lubati sealt vaimlist ja ka ainelist tuge. Härrasid Bachmanni ja Vendti palusime ajalehele „alla kirjutada“ ja „Narva Postimehe“ juures esialgset „ulualust“ lubada. Oldi kõigiti nõus. „Vanade“ ringlaienes ja noorte sõprade arv „vanade“ ehk õigemini „noorte vanade“ seas kasvab iga päevaga. Löögu ka noored sama tuiselt sekka kui „vanadki“!

Noor ajakirjanik.

Noore neitsi kujulusi mehest.

Mees, kes võiks olla minu ideaaliks, peaks olema kõigepealt hästi arenenud figuuriga, s. t. pika kasvuga, tugev. Siis: ovaal nägu pruunide silmadega, sirge nina ja mitte kõrvuniulatav suu. Ei meeldi ka peast eemaletükkivad kõrvad.

Omades niisuguse välimuse, peaks ta ka seltskonnainimene olema ning hästi tant-sima; sealjuures ei tohi ta aga mitte kerge-meelne olla.

Tähtis nõue on veel see, et mees ei suitseta ja palju ei pummelda. Mees, kes ei suitseta, hoiab kokku kuus 10 kr., millise summa muuks otstarbeks võib kulutada. Teiseks pole armas mees, kes lõhnab viina ja suitsu järele; suitsetab, nii et toad suitsuvingu täis...

Helga.

Riigivanem tunneb.

Kaks vanaeite imetlevad riigivanemat J. Tõnissoni, kes Narvas paraadplatsil kõnetooli poole sammub. Üks vanaeit: „Näe, riigiea teretab kõiki, kas ta neid ka kõiki tunneb?“ — „Ega's ta muidu riigivanem pole, kui ta kõiki oma alamaid ei tunne“, vastab teine.

„Kas ta mind ka tunneb?“

„Ja muidugi tunneb.“ — „Oh, issake, ma tahaks talle siis patsi lüüa kah.“

Venelased paraadil.

Kõneleb parajasti riigivanem Tõnisson. „Küll räägib hästi!“ — seletab üks venelane teisele.

„Räägib jah!“ sõnab teine vastu.

„Kas saad ka aru, millest ta räägib?“ küsib esimene.

„Ei saa...“

„Mina ka ei saa...“

„Aga hästi räägib!.. Läheme edasi!“

Õpilasi Narvas

on algkoolides — 2004, kutsekoolides — 237 ja keskkoolides — 634, kokku — 2875.

Õpetajaid

on Narvas 134, neist algkoolides 73, kutsekoolides 18 ja keskkoolides 43.

Küll kippusid!

Lippude paraad Narvas. Koolinoored tahavad auväärt riigivanemat näha. Juba mitu päeva arutavad omavahel suurpäeva kava. Otsus lühike ja selge: läheme kõik temale jaama vastu ja seame end tänaval spaleerina, pillume lilli ja näeme niiviisi Eesti riigi esimest kodanikku kõige ligemalt!

Kõik sündis nii nagu noored tahtsid. Ainult kahes eesti algkoolis oli noortel see ilus võimalus võetud..

„Küll kippusid teised riigivanemale vastu minema!“, arutavad nende koolide juhatajad omavahel — „nagu tea mis tuli oli lastel taga! Muul ajal ei saa neid kuidagi paraadile ja pidustustele, aga seekord ei saanud teisi kuidagi taltsutada!“

Kes küll need koolijuhatajad võiksid olla, kes laste ilusat tungi taltsutada tahtsid?..

Iga intelligent inimene Narvas ja Alutagusel loeb ainult

„Narva Postimeest“

Sisult „Narva Postimees“ värskem ja tüsedam kõigist teistest Eesti päevalehtedest.

Kes meie poliitilistes, majanduslikkudes ja rahvuskultuurilistes küsimustes põhjalikku selgust soovib, see loeb „Narva Postimeest“.

Mugavam
kohvik Narvas

R. Valdmann

SUURTÄN. NR. 19.

Telefon 141.

Maitsvamad
kondiitri-tooted.

MÄNGUD.

MUUSIKA.

Moeäri

„REKORD“

Narva, Joala tn. 3.

*

*

Kes soovib

end riietada moodsalt,

elegantilt, seejuures ka praktiliselt ja odavalt, see ostab ja tellib oma riietumistarbed,

kleidid, pesu, džemperid,
sukad jne.

ainult meie ärist.

Tallinna mnt. 2-a.

NARVAS.

Ainult

A. Sihver'i

toiduainete kauplusest

võib tarvitaja saada
hääd ja võltsimata

toidu- ja koloniaalkaupu,

võistlemata odavate
hindadega.

Peale selle loomapidajatele saadaval
igasugune loomatoit

Palun tutvuneda meie hindadega.

NARVAS.

Tallinna mnt. 2-a.

Pudu- ja moeäri Johannes Essenson

Narvas, Joala tän. 16.

Odavam ja rikkalikum
moetarvete ostukoht.

Kõik õpilased ostavad ainult

Johannes Essensoni ärist.

Moe- ja kübaraäri

T. LAOS

Narva, Joala tän.

Uemad moed, viimased välismaa
uudised. Igaüks, kes ei taha ajast
maha jääda, täiendab oma karde-
roobi meie äris. — Korralik töö.

Vennad Roosipuu Narvas

Raamatu osakond
Kirjutusmaterjalide osakond
Paberi ja paberikaupade os.
Reisitarvete osakond

Suurim valik. ○ ○ ○

Peennahakaupade osakond
Peenteraskaupade osakond
Sirmide ja keppide osakond
Grammofonide osakond

Odavamad hinnad.

**Kõige
suuremas väljavalikus**

leiate alati

Ilukirjandust
Õpperaamatuid
Õppetarbeid
Joonistustarbeid
Iluasju

Piltpostkaarte

Albumeid

Nahakaupa
jne.

raamatukpl. „KOOL“

(„Päevalehe“ abitalitus)

Narvas, Suur tn. 16.

Narva suurem vormimütside äri

J. ROIGAS

Peetri pl. 9.

*Suur valik kübaraid
ja igasuguseid mütse.*

Tellimiste vastuvõtmine, parandamine,
kübarate vormimine ja pressimine —
omas töökojas.

J. Tiitso

seebi- ja soodatehas
Narvas,

Rakvere tänav 2, omas majas.

Telefon 154.

Valmistab tuntud headuses

kirjut seepi,
„Astor“ saunaseepi
ja pesusoodat.

Nõudke igalpool
ainult TIITSO seepi.

Narva I klassi
rätseppermeister

J. ELLER

Posti 48.

Tellimis'e vastuvõtmine naiste- ja
meesterahva ülikondadele
ja palitutele.

Õpilaste tellimistel eriti soodsad
tingimused.

Naisterahva ja meesterahva
riiete keemiline puhastus ja
pesupeseamise äri

M. Rosenberg

Narvas, Viru tän. 7.

Osakond: N.-Jõesuus,
Vabaduse (end. Meriküla) tän. 14.

HINNAKIRI:

Laudlina 25—30—70	Särk 10
Salvrätik . . . 6—10	Püksid 10
Käterätik 6	Sukad 6
Padjapöör . . . 6	Voodilina . . . 15
Taskurätik 3	

Triikpesu.

Särk . . . 30—35—50	Krae kahekordne 15
Rinnaesine . . 20—30	„ pehme . . 10
Krae ühekordne 12	Mansetid . . . 18

Keemiline puhastus.

Kostüümid . . . 300	Kleidid . . . 150—300
Püksid villased . 150	Pluused . . . 75—150
Kostüümid nais- terahva . . . 300	Jakid,koetud 100-150
	Mantlid . . . 250—350

Kunst-fotoateljée

Joh. Kärner

Narvas, Joala tän. nr. 19 Telefon 72
(Juhkentali apteegi peal)

Valmistan pilte kõigis suurustes
ja vastavalt igapäevasele maitsele

Suurendused igas värvis

Kudumismasinad

Kõige paremad on ja jäävad
Rochlitzeri masinad
„Mühlhausen“,

sest iga niisuguse lihtmasi-
naga võib kududa igasuguseid
mustreid — väikse külgepan-
dava muustriluku abil, millist
võimata on ühelgi teisel masinal
tarvitada.

**Rochlitzeri masinad on kõigis maailma
riikides patenteeritud.**

PEALADU

Narvas, Joala tän. 4, telefon 2-49.

OSAKOND

Tartus, Riia tän. 4, telefon 8-13.

Ainuesitaja Eestis.

Austusega

Johan Laurson.

Kasulik teadaanne.

Kõige täielikum ostukoht Narvas.

Õmblusmasinate, jalgrataste, koore-
lahutajate, peenekraami ja moodi-
magasin. Joala tän. 14. Joala tän. 14.

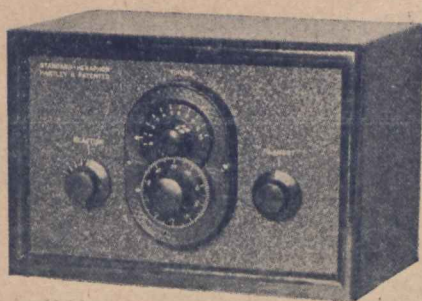

Soovitan suures vali-
kus kõige kuulsama-
test vabrikutest, mis
Eestis kaua aastaid tun-
tud, nagu „Naumann“,
„Gritzner“, „Vesta“,
„Kayser“ ja „Pfaif“ pere-
konna-, rätsepa- ja king-
sepa õmblusmasinaid. Järele maks võimalik. Kirjalik
vastutus 5 aastat. Ostjatele ilutikandus maksuta.
Saadaval masinate kõiksugu üksikud osad,
nõelad, õlid jne. Asjatundlik ja odav
õmblusmasinate, jalgrataste parandus oma töötoas.
Müügil kõiksugu peent ja moodikaupa, kõige-
uemat moodides naisterahva kübaraid, kindaid,
sukki, kraesid, slipsusid, siidi ja villaseid salliseid,
pruudi-pärgi, loorisid jne. suures valikus. Võtana
naisterahva kübarate peale ettetellimisi vastu.

Jalgrattaid kõige kuulsamatest vabrikutest,
mis Eestis kauemat aega tuntud, nagu „Kayser“,
„Nauman“, „Mars“, „Union“ ja Inglise firmast
„Herkules“. Järele maks võimalik. Saadaval kõik-
sugu üksikud osad.

Siksak pilutikandust spetsiaal-masinal.

Täieliku austusega A. LEPIK.

RAADIO

on nauding, kui Teil
kodus on hea aparaat.

Alati ladus kõige suuremas valikus
raadio-aparaadid ja üksikosad iseehitajatele.

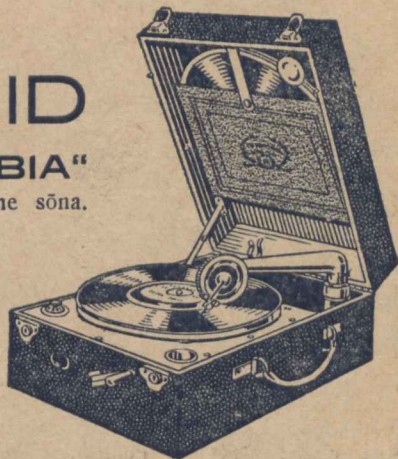
GRAMMOFONID

Ainult „COLUMBIA“
grammofon on tehnika viimane sõna.

AKSEL MÄGI

Narvas, Joala tän. 15. — Telef. 2-97.

Hinnad väljaspool võistlust.
Soodsad järelmaksu tingimised.

J. PUHK JA POJAD

TALLINNAS,

TARTUS / NARVAS / PÄRNUS / VIJLANDIS /
VALGAS / PETSERIS / RAKVERES / JÕGE-
VAL JA TAPAL.

MEIE JAHUDEST VALMISTATUD

LEIB JA SAI

ON MAITSEV, TOITEV JA
TERVISLIK.

ODAVAD HINNAD

Suurem ja vanem
riideäri Narvas

A. ELLAND

Narva, Joala tn. 22

*Kes ainult ühe korra
meilt riidet ostab, see
teeb seda ka terve oma
elu kestel, sest meil on
müügil*

viimased hooaja uudised,
paremad ja vastupidavamad
riidesordid.

VÕISTLEMATA ODAVUS

Pidage meeles,

et ei ole paremaid palitu- ja ülikonnariideid, kui

Narva Kalevivabriku riided

mis puhtvillased, kenad, tugevad ja moodsad, sellepärast tuleb ostmise puhul tingimata igal kangal olevat

vabrikutemplit hoolega tähele panna!

Kel kodumaa kallis, see ostab
ainuüksi k o d u m a a k a u p a.

Narva Kalevi-Manufaktuuri kaubad on saadaval
kõigis paremates riideärides.